

Godišnje izvješće Vlade Hrvatskom saboru
mr.sc. Andrej Plenković, predsjednik Vlade
18. listopada 2017., Hrvatski sabor

1. Uvod

Ova godina bila je za Hrvatsku jedna od najizazovnijih od završetka Domovinskog rata – i to na gospodarskom, političkom i društvenom planu. Prirodne nepogode – požari i poplave, kriza u koncernu Agrokor, arbitražni postupci u vezi INA-e, rekonfiguriranje parlamentarne većine, rad na smanjivanju ideoloških podjela, zahtjevno međunarodno okruženje... U takvom kontekstu i sadržajnoj godini, Vlada je ispunila značajan dio Programa, a s tim poslom nastavljamo i dalje.

Predstavit ću Vladine aktivnosti u pet tematskih područja:

1. Stavljanje čovjeka u središte politike,
2. Jačanje hrvatskog gospodarstva,
3. Pozitivne društvene promjene koje nastojimo graditi,
4. Nacionalna sigurnost, te
5. Vanjska i europska politika

2. Čovjek u središtu politike

Danas, nakon ostvarenja strateških nacionalnih ciljeva, fokus naše politike moraju biti **ljudi** – ključan element svake države. U središtu svakog poteza Vlade stoga je **hrvatski čovjek** sa svojim **brigama, nadama i očekivanjima**. Od Iloka do Savudrije, od Sv. Martina na Muri do Prevlake, ali i Hrvati koji žive izvan Hrvatske. Sa svojim neotuđivim dostojanstvom, pravima i odgovornostima, neovisno o spolu, dobi, obrazovanju, zaposlenju, spolnoj orijentaciji, vjeri ili etničkoj pripadnosti. Naš osnovni cilj je osigurati **kvalitetniji život, viši životni standard** i što bolje mogućnosti za **osobni razvitak**. I na tome predano radimo svakoga dana.

Demografska revitalizacija i iseljavanje

O ljudima ovisi naše **gospodarstvo**, o ljudima ovisi **kako upravljamo državom** i o ljudima ovisi naša **budućnost**. Imajući to na umu, jasno je da je pronalaženje rješenja za demografske izazove s kojima se suočava Hrvatska, ali i brojne druge europske zemlje, ključan zadatak Vlade. Upravo to pitanje čini temelj ukupnog razvoja Hrvatske.

Hrvatska već godinama demografski stari i danas smo **jedna od najstarijih europskih nacija**. Gotovo svaki peti Hrvat stariji je od 65 godina. U samo jednom desetljeću, od 2001. do 2011., Hrvatska je izgubila čak 3,4% svojeg stanovništva, odnosno preko 152.000 ljudi – to je gotovo jedan Split!, a takav trend se nastavio.

Mnogi dijelovi Hrvatske ostaju bez ljudi. Prosječan broj djece u obitelji je nizak; niži i od broja djece koje bi roditelji željeli imati. Ujedno, u protekle četiri godine prisutno je i **značajnije iseljavanje** iz Hrvatske. Takvi demografski trendovi imaju negativne učinke na razna područja društva, a posebice na gospodarski, zdravstveni i mirovinski sustav.

Zbog toga od prvog dana mandata ovom pitanju pristupamo **ozbiljno, odgovorno i strateški**. Za nas nema nikakve dvojbe da je rast gospodarstva i ravnomjeran regionalni razvoj najbolja demografska politika. Dodatne, dobro osmišljene, ciljane mjere aktivne populacijske politike mogu učiniti razliku. Ministarstvo demografije, obitelji, mladih i socijalne politike ne reflektira samo političke prioritete Vlade nego i omogućava kvalitetno **osmišljavanje i provođenje progresivnih demografskih politika**.

- U prvoj godini mandata značajno smo **povećali financijsku potporu roditeljima** nakon devet godina stagnacije (od 2008.). Nezaposlenim roditeljima naknadu smo povećali za 665 kuna, s 1663 kune na 2328 kuna, a zaposlenim roditeljima tijekom drugih šest mjeseci za 1311 kuna, s 2660 na 3991 kuna.
- Odlučili smo **subvencionirati 50% rate stambenih kredita** mladima prve četiri godine, uz produživanje za još dvije godine za svako novorođeno ili usvojeno dijete, čime se olakšava stjecanje prve nekretnine, stambeno zbrinjavanje i zasnivanje obitelji. Dosad je zaprimljeno 2399 zahtjeva za subvencioniranje i naći ćemo sredstva da svi budu odobreni.

- U reformi poreznog sustava, uz opće smanjenje poreznog opterećenja, povećali smo **osobni odbitak za djecu**, s izraženom progresijom iznosa odbitka za svako sljedeće dijete. Tako je roditelj dvoje djece ranije bio oslobođen poreza na dohodak (plaću) do 5.680 kuna neto, a taj smo prag povisili na 8.000 kuna plaće neto.
- Također smo omogućili pokretanje programa subvencija **izgradnje novih i adaptacije postojećih vrtića**.

Budući da usklađivanje mjera obiteljske, pronatalitetne, stambene i migracijske politike nadilazi posao jednog ministarstva, osnovali smo **Vijeće za demografsku revitalizaciju** koje trenutno priprema novi paket demografskih mjera koje ćemo uvesti sljedeće godine, a koje će dodatno poboljšati položaj obitelji.

Za demografsku obnovu prva je zadaća **zaustavljanje procesa odlaska mladih** – poboljšanjem uvjeta života i osiguravanjem toga da se izvrsnost i zalaganje društveno isplati i nagrađuje. To je zahtjevan posao s kojim se suočavaju brojne zemlje, ali na njemu ćemo ustrajati svim raspoloživim sredstvima kako bi mladi ovdje zasnivali svoje **obitelji**, rješavali **stambeno pitanje** i **dostojno živjeli** od svojega rada.

Sustav odgoja i obrazovanja

Ljudi su oduvijek bili **najdragocjeniji hrvatski potencijal** u koji je potrebno ulagati. Održivi razvoj Hrvatske u drugom desetljeću 21. stoljeća moguć je jedino kroz **poticanje inovativnosti i kreativnosti**. Upravo zato je modernizacija obrazovanja strateško pitanje hrvatske budućnosti oko kojega je nužan širi društveni dogovor koji gradimo.

Stoga smo **nastavili s obrazovnom reformom**, uključujući reformu kurikula kao jedne od osnova modernizacije sustava. Cilj Vlade na kojem se intenzivno radi je da se nakon dovršetka javne rasprave i recenzija kurikuluma iduće školske godine krene s **pilot projektima** kako bi se novi obrazovni program testirao. Nastojimo uvažiti i **pomiriti različita stajališta**, što nije uvijek jednostavno i zahtijeva vremena, no preduvjet je dugoročnog uspjeha reforme jer se ona odnosi na djecu roditelja različitih svjetonazora i uvjerenja. **Novi program** treba spojiti obrazovni sustav sa stvarnim potrebama tržišta rada, jasno ukorijeniti identitetska pitanja, vrijednosni sustav, hrvatsku povijest, hrvatski jezik i hrvatsku kulturu, ali i široko opće znanje i otvorenost prema svijetu.

Svijet intenzivnog razvoja računalnih tehnologija zahtijeva odgovore koji će omogućiti učenicima razvijanje digitalne pismenosti. **Uvođenjem Informatike** kao obveznog predmeta, učenicima će se osigurati poučavanje u skladu s praksom najrazvijenijih obrazovnih sustava, uz posebnu posvećenost obrazovno-odgojnom procesu koji izgrađuje cjelovitu osobu.

Kako bismo osigurali usuglašenost oko jednog od ključnih pitanja hrvatskog društva, restrukturirat ćemo **Posebno stručno povjerenstvo** za provedbu Strategije znanosti, obrazovanja i tehnologije. Uz pluralnu uključenost stručnjaka, Ministarstva te Sabora koji je Strategiju i donio, osigurat ću da se rasprava mnogo više usmjeri na sadržaj reforme nego na tijela koja bi reformu trebala provesti. Pri tome je jedan od ciljeva svakako **primjereno vrednovanje** uloge koju učitelji, odgajatelji i nastavnici imaju u održavanju kvalitete odgojno-obrazovnog sustava.

Solidarnost

Politiku u čijem je središtu čovjek pokazujemo i oživotvorenjem kršćanskog načela **solidarnosti** – brigom o najranjivijim i marginaliziranim društvenim skupinama. Gradimo cjeloviti, pravedan i transparentan **sustav socijalne skrbi** za ljude u potrebi – siromašne, bolesne, osobe s invaliditetom, kao i one koji zbog starosti, ovisnosti ili drugih razloga trebaju organiziranu državnu skrb. Naša solidarnost kao društva u cjelini ogleda se u činjenici da za 3% najsiromašnijih kućanstva izdvajamo 31% ukupnih sredstava u sustavu socijalne skrbi.

Starijim građanima nastojimo osigurati dostojanstven život nakon završetka radnog vijeka. Tijekom ove godine, više od 1,2 milijuna **umirovljenika** dobilo je 2,75 posto veće mirovine, u skladu s našim trenutnim gospodarskim mogućnostima. To nije dovoljno, ali je **najveće usklađenje mirovina** nakon devet godina (od 2008.) i trostruko veće u odnosu na povećanje u 2016. Mirovinski sustav je potrebno prilagođavati demografskim i gospodarskim kretanjima te usklađivati visinu mirovina.

Donijeli smo novi, pravedniji i uravnoteženiji **Ovršni zakon** koji zabranjuje ovrhu na jedinoj nekretnini i sprječava neprihvatljivu mogućnost koja je ranije postojala da se dužnikov dom ovrši za glavnicu manju od 20.000 kuna. Povećan je iznos koji je izuzet od ovrhe na 3/4 plaće ovršenika, odnosno 2/3 prosječne plaće.

Prepoznavši **problem nasilja u obitelji**, s kojim se kao društvo moramo suočiti, donijeli smo moderniji Zakon koji će na jednom mjestu urediti prava žrtava obiteljskog nasilja, sukladno međunarodnim standardima. U potpunosti smo predani ostvarivanju **ravnopravnosti žena i muškarca** te suzbijanju diskriminacije nad ženama na tržištu rada, a osobito trudnica i majki.

Brinemo se o položaju radnika. Svatko mora svojim radom moći osigurati dostojanstven život svojoj obitelji. Zbog toga je dobra vijest da je u godinu dana **prosječna mjesečna neto plaća** porasla 5,1% te za prvih sedam mjeseci iznosi 5.951 kuna. **Minimalnu plaću** povećali smo za 5%.

3. Gospodarstvo, reforme i javne financije

Stvarni pomaci u poboljšanju životnog standarda i održiv rast gospodarstva mogu se postići jedino stvaranjem **pozitivnog poslovnog okruženja**. Osmišljavanje i provedba mjera usmjerenih na **gospodarski razvoj i povećanje konkurentnosti**, u skladu s Nacionalnim programom reformi, zato je prioritet rada Vlade.

Kriza Agrokora

Najveći reformski proces hrvatskog gospodarstva, koji smo teško mogli i naslutiti prije dvanaest mjeseci kada sam od vas tražio povjerenje za sastavljanje Vlade, je upravljanje krizom u koncernu Agrokor.

Vrijedi podsjetiti na **situaciju prije samo pola godine** – nekoliko snižavanja kreditnog rejtinga, upozoravanje na računovodstvene nepravilnosti, pad cijene dionica Agrokorovih kompanija, pokretanje prvih ovrha temeljem zadužnica, blokirani računi Agrokorovih kompanija, prekid isporuke robe, pražnjenje polica najvećeg trgovačkog lanca, nelikvidnost... Revidirana financijska izvješća Agrokora pokazala su težinu problema koji su u kompaniji postojali godinama. I sve to u kompaniji koja zapošljava preko **58.000 ljudi**, a od toga **28.000 u Hrvatskoj**, od čijih prihoda živi višestruko više građana, i koja zato ima **sistemske utjecaj** na cijelo hrvatsko gospodarstvo.

Nekontrolirani stečaj i propast Agrokora, koji je tada bio realna mogućnost, imao bi nesagledive posljedice na našu industriju, poljoprivredu, turizam, proračun, ali prije svega – na desetke tisuća osoba poslovno vezanih uz Agrokor. Samo dobavljači Konzuma zapošljavaju više od **149.000**

ljudi. Danas je svima jasno da takav scenarij **Vlada nije smjela dopustiti.** Imali smo odgovornost pronaći odgovarajuće rješenje kako bi se spriječila eskalacija problema koji se stvarao godinama.

Postojale su **četiri opcije.** Prvo, ne činiti ništa. Iz prvog reda promatrali kako se kao domino ruši hrvatsko gospodarstvo. Drugi scenarij bi bilo nacionalizirati kompaniju, što kao demokratska država članica EU-a utemeljena na vladavini prava nismo mogli uzeti u razmatranje. Treće, mogli smo pronaći sredstva koja bi dala određenu likvidnost kompaniji čime bi se kratkoročno pokušala premostiti kriza, ali to ne bi bilo zakonito, a ni održivo rješenje. Zato smo se, na temelju komparativne analize, odlučili za četvrtu opciju. **Zakon** o postupku izvanredne uprave u trgovačkim društvima od sistemskog značaja za Republiku Hrvatsku **nadopunjava pravnu prazninu** koja je postojala. Pokazali smo da država zna i može reagirati **brzo, učinkovito i odgovorno** na zahtjevne krizne situacije.

Naša Vlada je kao temeljne ciljeve postavila stabilnost, razvoj i solidarnost, ali i politiku vraćanja povjerenja u institucije, a to se odnosi i na krizu s Agrokorom. Postupili smo koherentno i zakonito, u skladu sa svojim ustavnim ovlastima. Predložili smo **zakonsko rješenje koje je spriječilo tsunami** cjelokupnog hrvatskog gospodarstva.

Želim istaknuti važnost da sve institucije u skladu s podjelom vlasti **rasvijetle sve okolnosti slučaja.** Zna se što je zadaća Vlade kao izvršne vlasti, Sabora kao zakonodavne te policije, DORH-a i u konačnici pravosuđa kao sudbene vlasti. Podržali smo i razgovor o Agrokoru u Saboru. Premda zakonski okvir vrlo jasno kaže da istražno povjerenstvo prestaje s radom ako nadležna pravosudna tijela pokrenu postupke o pitanjima kojima bi se trebalo baviti, otvoreni smo za raspravu unutar nekog od odbora ili na plenarnoj sjednici.

Iz krize moramo zajedno izaći s naučenim lekcijama. Ovo je **prilika za transformaciju** poslovanja gospodarskih subjekata na hrvatskom tržištu i cjelokupnog hrvatskog društva. Vlada će i dalje ustrajno raditi na očuvanju stabilnosti gospodarstva i stvaranju uvjeta za njegov daljnji rast. Vjerujem da će cjelovito rješavanje situacije s Agrokorom predstavljati i konačan **obračun s dugogodišnjim nepravednim gospodarskim modelom.**

Pozitivni gospodarski pokazatelji

Vjetar u leđa za transformaciju gospodarstva daju nam **pozitivni ekonomski pokazatelji**. Hrvatska industrija nastavila je sa stabilnim rastom proizvodnje (2,6% u prvih osam mjeseci). **Investicije** su porasle **4,2%** u prvoj polovici godine, a očekujemo i dodatno ubrzavanje. U prvih pola godine **hrvatski robni** izvoz porastao je u odnosu na isto lanjsko razdoblje za **14,5%**. **BDP** je nakon rasta za 2,9%, u prvoj polovici godine porastao **2,7%**.

Dobra je vijest i **rast trgovine na malo** koji je u prvih 8 mjeseci ove godine rastao po prosječnoj stopi od **5,2%**. Imamo **rekordno nisku nezaposlenost - 10,8%**. Istodobno bilježimo i rast zaposlenosti – u drugom kvartalu 2017. imamo **26.000** zaposlenih više nego u 2016., odnosno gotovo **50.000** više nego 2015. **Stopa zaposlenosti** od 61,4% u populaciji od 20 – 64 godina još uvijek je ispod europskog prosjeka, ali je najveća u proteklih 6 godina.

Aktivne mjere politike zapošljavanja

Rezultat je to i mjera aktivne politike zapošljavanja koje provodimo. Kako bismo u potpunosti iskoristili potencijale domaće radne snage osigurali smo **preko 2 milijarde kuna za zapošljavanje!** Mjere smo posebno usmjerili na obrazovanje i osposobljavanje nezaposlenih, a samo ove godine mjerama ćemo obuhvatiti oko **50.000 osoba**. Ohrabrujemo poduzetnost pojedinaca i potičemo **samozapošljavanje** jer se ta mjera pokazala jednom od najuspješnijih.

Pokrenuli smo **program „Zaželi“** u vrijednosti od **400 milijuna kuna** za zapošljavanje **3.000** žena prvenstveno u ruralnim područjima koje će pomagati **12.000 starijih kućanstava**.

Poduzetništvo, obrtništvo i poticanje STEM-a

Svjesni smo važnosti privatnog sektora kao **nositelja razvoja i pokretača gospodarstva**. Stoga smo uveli obveznu primjenu testa na malo i srednje poduzetništvo kod donošenja propisa kako bi se **sprječilo novo administrativno opterećenje** i neopravdani troškovi. Dio upravnih pristojbi smanjili smo za 30%, a dio ćemo ukinuti. Potičemo obrtništvo i strukovno obrazovanje te smo dodijelili preko **1500 stipendija** za učenike u deficitarnim obrtničkim zanimanjima u vrijednosti od gotovo **14 milijuna kuna**. To je najveći broj takvih stipendija u jednoj školskoj godini do sada.

Za male i srednje poduzetnike ove godine dodijelili smo potpore od milijardu i pol kuna, što je 3,5 puta više u odnosu na godinu prije i očekujemo da će to otvoriti ili sačuvati više od **2000 radnih mjesta**. Samo za aktualnu akademsku godinu osigurali smo, uz **4.600 stipendija** za najugroženije učenike i studente, **3.400 stipendija** za studente prirodnih, biotehničkih i tehničkih znanosti, a do 2023. planiramo dodijeliti **17.000 STEM** stipendija ukupne vrijednosti **preko 180 milijuna kuna**.

Eurozona

Započeli smo s pripremom **procesa uvođenja eura** kao službene valute u Hrvatskoj. Sve nove članice Europske unije, uključujući Hrvatsku, obvezale su se prihvatiti euro kada se za to ispune uvjete.

Prije nego što postane članica monetarne unije država treba, uz pravnu konvergenciju, zadovoljiti **četiri kriterija**:

- stabilnost cijena,
- održivost javnih financija koji obuhvaća dva kriterija – proračunski manjak i javni dug,
- stabilnost tečaja i
- konvergencija dugoročnih kamatnih stopa.

Strukturne reforme koje provodimo pridonose ispunjavanju navedenih uvjeta, koje moramo provoditi i zbog nas samih. Trenutno Hrvatska ispunjava gotovo sve kriterije osim jednog, a i kod omjera duga opće države i BDP-a pozitivan je trend dinamike jer ekonomski oporavak i stabilnost javnih financija utječu na njegovo smanjenje. Za Hrvatsku je, prema tome, **ispunjavanje kriterija dostižan i realan cilj**.

Brojne analize i komparativna iskustva pokazuju da građani i poduzeća mogu očekivati **pozitivne učinke** uvođenja eura. Glavna korist odnosila bi se na uklanjanje valutnog rizika, kojemu su izloženi svi s kreditima vezanima uz euro.

Poduzeća zadužena u eurima, a prihode ostvaruju u domaćoj valuti, više neće biti ranjiva na deprecijaciju tečaja. Drugo, korist bi trebala proizići i iz smanjenja kamatnih stopa. Vlada će stoga, **zajedno s HNB-om**, krajem listopada predstaviti **nacrt Strategije** za uvođenje eura kao službene valute u Hrvatskoj čime započinje javna rasprava o procesu.

Porezna reforma

Jedna od provedenih reformi koja je imala iznimno širok učinak za hrvatske ljude bila je **reforma poreznog sustava. Smanjili smo poreze.** Porezni sustav danas je **jednostavniji i pravedniji** nego prije godinu dana. Paketom od 16 zakona na samom početku mandata smanjili smo ukupno porezno opterećenje dohotka za oko **1,5 milijardi** kuna. Dodatnih **560 tisuća građana** oslobođeno je od plaćanja poreza na dohodak, čime se ukupan broj građana koji ne ulaze u škare poreza na dohodak povećao na 1,5 milijun. **Stopa poreza na dobit** smanjena je s 20% na 18%, a za male poljoprivrednike, obrtnike i male poduzetnike na 12%.

Kod Zakona o lokalnim porezima ostavili smo dovoljno vremena da se napravi **šira analiza sustava**, provedu simulacije i analize te predloži najbolje rješenje. U saborsku raspravu uputili smo i **Zakon o financiranju jedinica** lokalne i područne (regionalne) samouprave jer ćemo njime ojačati fiskalne kapacitete lokalne samouprave te pravednije raspodijeliti porez na dohodak.

Odgovorne javne financije

Dokazali smo odgovornost u vođenju javnih financija. U vrlo kratkom roku, uz discipliniranost svih sastavnica opće države, **zaustavili smo dugogodišnje negativne trendove**, poput rasta deficita. Uspjeli smo **deficit za 2016. smanjiti na 0,8%**, a prvi put nakon dugo godina došlo je i do smanjenja vanjskog duga. U prvom polugodištu ove godine, fiskalni rezultati su čak i bolji od očekivanih. Prvi puta u novijoj povijesti zabilježen je suficit proračuna opće države, a nastavlja se i trend smanjivanja javnog duga. Zahvaljujući provedenim mjerama Hrvatska je u lipnju **izišla iz procedure prekomjernog deficita**, ali smo i dalje svjesni da to ne znači da je proces financijske konsolidacije završen.

Sve dosad navedeno prepoznale su i sve **tri vodeće svjetske rejting agencije** koje su poboljšale izgleda za hrvatski kreditni rejting, a Standard & Poor's je **podigao izgleda sa stabilnih na**

pozitivne. Naš cilj je da se u najkraćem mogućem roku hrvatski kreditni rejting podigne na razinu **investicijskog** zbog čega bezrezervno nastavljamo sa strukturnim reformama.

Europski fondovi

Uspješnom vođenju javnih financija doprinose i europski fondovi. U zadnje tri godine Hrvatska je ugovorila 2,8 milijardi eura, od čega **više od polovice u prvih 8 mjeseci ove godine.** Nadalje, ove godine objavili smo čak **2,2 milijarde eura** vrijedne natječaje te smo tako omogućili da ukupan iznos objavljenih natječaja dovedemo do **5 milijardi eura**, što je 47 posto od ukupne količine dodijeljenih sredstava, tj. 10,7 milijardi eura koje su nam na raspolaganju do 2020. godine. Ove brojke pokazuju **znatno ubrzavanje** korištenja europskih sredstava. Očekujemo skoro ugovaranje više značajnijih projekata u sektorima prometa, energetske učinkovitosti, prirodne baštine i vodno-komunalne infrastrukture.

Upravljanje državnom imovinom

Vlada nastoji revitalizirati državnu imovinu koja je od iznimne vrijednosti. Prema nekim procjenama njezina **ukupna vrijednost veća je od ukupnog duga države.** Ipak, vrijednost ovisi o tome kako se tom imovinom upravlja, a to nažalost nije bilo dovoljno učinkovito u posljednjih 25 godina. Zato smo osnovali **Ministarstvo državne imovine** čija je misija sustavno i racionalno upravljanje i nadzor nad državnom imovinom u ime i za račun hrvatskih građana. Želimo pokazati da državne tvrtke mogu biti uspješne ako su odgovorno vođene, a neaktivnu državnu imovinu stavljamo u funkciju gospodarskog rasta.

Digitalizacija

Osnovani smo Središnji državni ured za razvoj digitalnog društva da bismo napravili iskorak prema **digitalnom gospodarstvu.** Digitalizacija može rasteretiti državnu upravu i povećati učinkovitost. Primjerice, uvođenje usluge **e-katastar** pojednostavljuje elektroničku dostupnost podataka te pridonosi ubrzanju registracije upisa nekretnina. Širimo lepezu usluga u sustavu **e-gradani** čime značajno štedimo vrijeme i novac. Svjesni smo da je razvoj infrastrukture i usluga širokopojasnog pristupa Internetu jedan od preduvjeta razvoja suvremenog gospodarstva, i povećat ćemo njegovu dostupnost.

Energetika i INA

Energetski sektor trebao bi biti jedan od važnih generatora razvoja hrvatskog gospodarstva. **Povoljan geostrateški položaj Hrvatske** moramo iskoristiti da bismo osigurali opskrbu hrvatskog tržišta. Jedan od ključnih projekata je i **izgradnja LNG terminala** na Krku, čijom ćemo izgradnjom zauzeti značajno mjesto na karti Europe kao novo energetske središte, a za realizaciju tog projekta osigurali smo značajna europska sredstva.

Jedan od kompleksnih izazova u energetske sektoru koji je zatekao ovu Vladu jest i pitanje naše naftne kompanije **INA-e**. Donijeli smo stratešku političku odluku o povratku INA-e u vlasništvo države, s čime smo upoznali i mađarske vlasti. Osnovali smo **Savjet za pregovore** s MOL-om koji je raspravio modele financiranja, a pokrenut je i postupak odabira investicijskog savjetnika. Proces je složen i pristupamo mu na način kakav i zahtijeva, a to je oprezno i postupno, ali i s jasnim ciljem – INA-om u službi razvoja hrvatskog gospodarstva.

Neupitno je da s MOL-om imamo nesuglasica, ali postoji jasan interes da INA kao nacionalna i **strateški važna naftna** kompanija dobro funkcionira. Želimo da INA zadrži sve osobine **vertikalno integrirane kompanije** te da investira u istraživanje, proizvodnju i preradu.

Paralelno se odvija **arbitražni postupak** pred Međunarodnim centrom za rješavanje investicijskih sporova u Washingtonu, koji je još 2013. pokrenuo MOL. Sva su nadležna tijela gotovo svakodnevno angažirana na tom slučaju. Drugi arbitražni postupak koji je pokrenula Hrvatska završio je pravorijekom dostavljenim 24. prosinca 2016. i koji za nas nije povoljan. Pravorijek održava *status quo* u upravljanju INA-om i mi ga kao država predana vladavini prava poštujemo. Ipak, koristeći mogućnosti koje su nam na raspolaganju, zatražili smo njegov poništaj.

Promet

Jedan od ciljeva Vlade je nastavak ulaganja u **prometno povezivanje Hrvatske**, od zračnog do cestovnog, riječnog, lučkog i željezničkog prometa. S tim ciljem, u prvih godinu dana pokrenuli smo, ali i završili brojne investicije:

- osigurali smo nastavak financiranja druge faze izgradnje **dubrovačke zračne luke**, uz europsko sufinanciranje od 1,2 milijarde kuna

- otvorili smo novi **moderni putnički terminal u Zagrebu**
- osigurano je europsko sufinanciranje rekonstrukcije i izgradnje **željezničke pruge** Križevci – Koprivnica – državna granica od 241 milijun eura.

Pelješki most

Napravili smo i veliki iskorak u realizaciji strateškog projekta za povezivanje juga Hrvatske s ostatkom zemlje – izgradnji Pelješkog mosta. Europska komisija sufinancira gradnju s **357 milijuna eura** i to će biti jedan od najvidljivijih projekata koji pokazuje konkretnu korist članstva. U tijeku je postupak javne nabave i vrši se analiza triju zaprimljenih ponuda. Pelješki most povezat će dva dijela naše zemlje, i omogućiti bolju prometnu povezanost. Tehnički gabariti mosta dogovoreni su s Bosnom i Hercegovinom još 2006.

Krajevi mosta grade se isključivo **na teritoriju naše zemlje**, a most će se nalaziti nad **morskim prostorom koji pripada Hrvatskoj**. Tako da ne možemo prihvatiti određene zahtjeve koji sada žele uvjetovati gradnju mosta s nepovezanim političkim pitanjima. I njih ćemo rješavati, i od toga ne bježimo, ali pitanje nastavka gradnje mosta s time nema veze.

Poljoprivreda

Sustavno **uvodimo reda** u poljoprivredu, sektoru s velikim mogućnostima za razvoj. U realizaciji je **preko milijardu kuna vrijednih projekata**. Pojednostavili smo procedure europskih natječaja te skratili rokove obrade.

Brinemo se o **kvaliteti hrane** koja se jede u Hrvatskoj. Stvorili smo mogućnost javnim naručiteljima da nabave hranu koja od polja do stola putuje najviše 48 sati. Proveli smo pojačani nadzor hrane koja se prodaje u trgovačkim lancima i sve javno objavili. Promjenama u zakonima obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima proširit ćemo njihove djelatnosti, u **funkciju staviti zapušteno zemljište i zaštititi domaće proizvođače** od nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom. Osigurali smo **150 milijuna kuna za sanaciju** štete u poljoprivredi nakon požara, tuče i poplava

Zaštita okoliša i graditeljstvo

Vlada se brine o zaštiti okoliša i izgrađuje moderni sustav gospodarenja otpadom. Ubrzali smo aktivnosti kako bismo čim riješili **problem onečišćenja zraka u Slavonskom Brodu**. Stvorili smo preduvjete za omogućavanje plinifikacije Rafinerije Brod koja će poboljšati stanje zaštite zraka.

Pokrenuli smo programe **energetske obnove** zgrada, uključujući vrtiće, škole i učeničke domove. Očekuje se da će samo do početka 2019. investicije u građevinskom sektoru radi energetske obnove zgrada premašiti 1,7 milijardi kuna, a obnovom zgrada s minimalnom izolacijom moguće je uštediti do 5 milijardi kuna. Izradili smo Strategiju prostornog razvoja Hrvatske, temeljni državni dokument za usmjerenje razvoja u prostoru.

Turizam

Ova **turistička sezona najbolja** je u hrvatskoj povijesti, uključivši i predratne godine. Ove godine doseći ćemo brojku od čak **100 milijuna noćenja, 17 milijuna dolazaka**, a očekujemo prihod od gotovo **11 milijardi eura**, što je za čak **700 do 800 milijuna eura više** nego prošle godine.

Cilj nam je do 2020. godine ostvariti **14 do 15 milijardi eura prihoda**. Uz to, ove godine ostvarili smo preko 800 milijuna eura investicija u turizmu, a dogodine planiramo doseći gotovo milijardu eura, uglavnom kroz nove i novoobnovljene hotele.

4. Hrvatsko društvo 21. stoljeća

Vrijednosti, ljudska prava i odgovornost protiv populizma

Uz podizanje kvalitete života građana, stalna zadaća Vlade je i **podizanje općih društvenih standarda** te transformacija polarizirane društvene klime. Hrvatsko društvo 21. stoljeća mora omogućiti **konstruktivan dijalog** različitih aktera i skupina. Želimo razviti **tolerantno, pluralno** i **demokratsko** društvo suprotstavljajući se diskriminaciji i govoru mržnju, kojem prečesto svjedočimo.

Na globalnoj razini, pa tako i u Hrvatskoj, raste **površnost** i **senzacionalizam** u javnom životu. Takvi trendovi se očituju i u **jačanju političkih snaga** koje nude jednostavna, gotovo instant rješenja za kompleksne probleme. U prvoj godini mandata, naša Vlada je pokazala da se dosljedno bori **protiv demagogije** i **populizma** – argumentima i stručnošću.

Suočavanje s posljedicama vladavine nedemokratskih režima

Jedna od tema kod koje se pokušavaju nametnuti brza i jednostavna, ali dokazano neefikasna rješenja je **pitanje suočavanja s prošlošću**. O ideološko-povijesnim temama se u Hrvatskoj prečesto govori ostrašćeno i nekritički. Mi smo izabrali drugi put i oko toga smo vrlo jasni. Odajemo pijetet brojnim hrvatskim obiteljima koje su bile žrtve tragičnih stradanja i kršenja ljudskih prava od strane nedemokratskih sustava.

Osnovali smo **Vijeće za suočavanje s posljedicama vladavine nedemokratskih režima** koje ima dvije zadaće. Prvo, izraditi sveobuhvatne mjere koje će doprinijeti suočavanju s prošlošću, kao što su znanstveno istraživanje i omogućavanje pristupa javnosti podacima. Te drugo, **izraditi preporuke o dopuštenosti** uporabe nedemokratskih simbola. Takav sustavan pristup je **zahtjevniji** i prva smo Vlada koja ga je prihvatila jer vjerujemo da je tako moguće napraviti stvarne pomake u suočavanju našeg društva s posljedicama nedemokratske vlasti.

Partnerstvo i socijalni dijalog

Gradimo partnerstva s civilnim društvom, vjerskim zajednicama i akademskom zajednicom jer svojim različitim perspektivama mogu doprinijeti stvaranju boljeg društva. **Socijalni dijalog** vodimo s poštovanjem i uvažavanjem poslodavaca i sindikata. Nakon povećanja plaća državnim i javnim službenicima, u rujnu smo započeli novi ciklus pregovora o kolektivnim ugovorima.

Posebno mi je drago što u Hrvatskom saboru uživamo podršku svih osam predstavnika nacionalnih manjina. U dijalogu s njima, izgradili smo **Operativne programe za nacionalne manjine** od 2017. do 2020., mehanizam kojim se ostvaruje podrška njihovom javnom djelovanju i zaštita prava.

Suradnja s lokalnom zajednicom i ravnomjeran razvoj svih krajeva Hrvatske

Radi kvalitetnije komunikacije različitih razina vlasti, uspostavili smo praksu redovitog sastajanja Vlade sa **županima, predstavnicima udruga gradova i općina**. I nakon **lokalnih izbora** na kojima su građani izabrali nove četverogodišnje predstavnike, nastavljamo suradnju i koordinaciju.

U prvoj godini mandata, više sam puta obišao cijelu Hrvatsku kako bih se upoznao s ključnim pitanjima, prioritetima i planovima na županijskim razinama. **Održali smo sjednice Vlade u Vukovaru, Sisku i Kninu, a početkom prosinca ćemo i u Osijeku**, da bismo potaknuli rasprave od lokalnog i regionalnog značaja i potvrdili predanost ravnomjernijem razvoju.

S tim ciljem, osmislili smo i provodimo **Projekt Slavonija, Baranja i Srijem**. Nakon Domovinskog rata istok zemlje suočava se s osobito izraženim izazovima nezaposlenosti, deindustrijalizacije te negativnim demografskim trendovima. Stoga do 2020. planiramo čak 2,5 milijardi eura financijske injekcije za razvoj poljoprivrede, ruralni i regionalni razvoj, promet, energetiku i gospodarstvo.

Pokrenuli smo zakonodavne reforme i radi **jačanja potpomognutih područja** i poticanja razvoja hrvatskih otoka te donijeli Strategiju regionalnog razvoja.

Hrvati izvan Republike Hrvatske

Uključivanje Hrvata koji žive izvan Hrvatske u društveni i politički život zemlje jedan je od naših strateških ciljeva. Započeli smo s **olakšavanjem postupka dobivanja državljanstva** za pripadnike hrvatskog naroda, njihove potomke i bračne drugove.

Promičemo hrvatski identitet, kulturu i jezik u inozemstvu. Hrvate izvan Hrvatske ćemo nastojati još više uključiti u društveni život zemlje, zbog čega ćemo analizirati i mogućnosti lakšeg **ostvarivanja biračkog prava**.

Kultura

U Hrvatskoj djeluje velik broj različitih kulturnih ustanova čija je uloga važna ne samo u očuvanju našeg identiteta i baštine nego su danas i **dio rastuće gospodarske grane, odnosno kreativne industrije**, čiji razvoj sustavno potičemo. Već u prvoj godini mandata sredstva za financiranje

kulturnih programa i projekata povećana su za **3,2%**, odnosno čak **20%** pribroje li se tome izvanproračunski korisnici i europski fondovi.

Privlačenje publike i sudjelovanje u kulturi, kao prioritetni cilj kulturne politike, nastojimo osigurati financiranjem posebnih projekata. Zbog jačanja krize u književno-nakladničkoj djelatnosti dodatnim mjerama financirali smo programe koji uključuju **otvaranje novih knjižara** diljem zemlje.

Pravosuđe i uprava

Pravna države temelji se na neovisnom, nepristranom i djelotvornom pravosuđu. Stoga provodimo **reformu ovršnog postupka**, uvodimo **informacijske tehnologije**, ubrzavamo **proceduru imenovanja** pravosudnih dužnosnika te poboljšavamo **procesno i materijalno zakonodavstvo**. Pojednostavit ćemo i ubrzati proceduru imenovanja pravosudnih dužnosnika, provesti organizacijske promjene koje uključuju **spajanja prekršajnih i općinskih sudova**, te dovršiti dugoočekivani projekt **objedinjavanja zemljišnih knjiga i katastra**.

Stvaramo profesionalnu, modernu i racionalnu javnu upravu, koja je sastavni dio učinkovitog poslovnog okruženja. Stoga smo i donijeli **Akcijski plan provedbe Strategije** razvoja javne uprave za razdoblje od 2017. do 2020., kojim se digitaliziraju procesi te uspostavlja jedinstveni način komunikacije građana s tijelima državne uprave.

Zdravstvo

Glavni cilj zdravstvenog sustava potpuna je zdravstvena sigurnost unutar modernog i financijski održivog sustava, što je zahtjevan zadatak. Donošenjem **Nacionalnog plana razvoja bolnica** koji predviđa funkcionalnu integraciju te bolje upravljanje nezdravstvenim uslugama želimo poboljšati kvalitetu zdravstvene usluge zaustavljanjem nepotrebnog umnožavanja zahvata na malim geografskim udaljenostima.

Pripremamo objedinjenu nabavu lijekova i potrošnog materijala, kao mjere za ostanak mladih liječnika u Hrvatskoj te lakše dobivanje specijalizacija. Krenuli smo u **modernizaciju 29 bolnica**, bolničke opreme i poboljšanje uvjeta rada. Osigurali smo sredstava za izgradnju **nove bolnice u Rijeci**, a započeli smo pripremom izgradnje nove jedinstvene **dječje bolnice u Zagrebu**. Usprkos

svemu tome, moramo učiniti još više da bismo osigurali i veću dostupnost zdravstvenih usluga i racionalnije korištenje bolničkih resursa.

5. Nacionalna i domovinska sigurnost

Strategija nacionalne sigurnosti i modernizacija Oružanih snaga

Zbog novih sigurnosnih izazova, posvetili smo se povećanju koordinacije i proaktivnosti institucija hrvatske države u području zaštite nacionalne sigurnosti. Nakon 15 godina usvojili smo novu **Strategiju nacionalne sigurnosti** – strateški dokument kojim je započet proces razvoja Sustava domovinske sigurnosti.

Povećali smo obrambeni proračun nakon šest godina pada. Snažna tradicija obrambene vojske obvezuje nas na temeljitu i promišljenu modernizaciju. To predstavlja određeni trošak. Međutim, suvremene ugroze zahtijevaju veće ulaganje u sigurnost, bez koje nema ni gospodarskog rasta. Modernizacijom naših snaga raste i naš kredibilitet kao saveznika u NATO-u.

Zbog svega toga, odlučili smo se za **nabavu višenamjenskih borbenih aviona** za zaštitu zračnog prostora, što znači povećanu obrambenu sposobnost, ali i stvaranje posebnog partnerstva. Odluku o odabiru ponude donijet ćemo do kraja godine.

Ove godine vratili smo postrojbu Oružanih snaga u **Sinj**, a za dvadesetak dana očekuje se dolazak pripadnika hrvatske vojske u herojski grad **Vukovar**. Sljedeće godine, vratit ćemo postrojbe hrvatske vojske u **Ploče**, ali i naše Pume u njihov **Varaždin**.

Hrvatska **obrambena industrija** generator je razvoja i promotor vrhunskih hrvatskih proizvoda. U tom smislu, izrazito mi je zadovoljstvo da je u NATO misiju potpore miru u Afganistanu po prvi put upućen 7. hrvatski kontingent u potpunosti opremljen hrvatskim naoružanjem i opremom.

Povećavamo standard života, rada i obuke vojnika, dočasnika i časnika Oružanih snaga. Pripadnicima Oružanih snaga bih želio posebno zahvaliti na njihovom doprinosu tijekom nedavnih požara i poplava jer su zajedno s vatrogascima i ostalim dijelovima sustava uspjeli zaštititi ljudske živote i minimizirati materijalnu štetu.

Prirodne nepogode

Neuobičajenim intenzitetom i opsegom Hrvatsku su u 2017. pogodile prirodne nepogode. U preko **6000 požara raslinja** opožarena je površina od oko 1000 km², što je jednako ukupnoj površini Hvara, Brača i Korčule i gotovo tri puta više od godišnjeg prosjeka, a u rujnu su Zadarsku županiju pogodile i najgore poplave zabilježene ikad na tom području.

Međutim, posljedice za ljudske živote, javnu infrastrukturu i objekte nisu bile velike, osobito u usporedbi s požarima u drugim europskim zemljama. Ipak, požarna sezona je pokazala da postoji prostor za unapređenje međusobne koordinacije u kriznim situacijama, a osobito u kriznom komuniciranju. U znak zahvalnosti vatrogasnim postrojbama, iz proračunskih zaliha smo izdvojili **7,6 milijuna kuna za nagradu vatrogascima**. Zbog izazivanja požara policija je privela više osoba i protiv njih podigla kaznene prijave.

Branitelji

Uz brigu za položaj aktivnih hrvatskih vojnika, želimo osigurati dostojanstvo hrvatskim braniteljima i njegovati uspomenu na njihovu žrtvu i pobjedu u Domovinskom ratu. Najzaslužnijima za obranu Domovine, bez kojih danas ovdje ne bismo mogli slobodno raspravljati o tome kako upravljati državom, dužni smo pružiti odgovarajuću skrb.

Zbog toga smo, kao što smo u kampanji i obećali, izradili novi **sveobuhvatni Zakon**. Na jednom mjestu se objedinjuju prava branitelja i stradalnika rata, čime će se osigurati njihova pravna i egzistencijalna sigurnost. Od rujna **37.000 hrvatskih branitelja** i stradalnika Domovinskog rata prima **10% veće mirovine**. Kontinuirano stambeno zbrinjavamo hrvatske branitelje i skrbimo o njihovom zdravlju.

Hrvatska policija i Schengen

Važan dio sustava domovinske sigurnosti je i Hrvatska policija, koju **moderniziramo** i **profesionaliziramo**. Pojednostavljujemo upravne poslove, kao što je izdavanje dokumenata. Vozačka dozvola tako se sada može zatražiti kroz sustav e-Građani, **bez dolaska na šaltere** policijskih postaja. Imenovali smo čelnike pojedinih ustrojstvenih jedinica MUP-a temeljem stručnosti izabranih kadrova.

Velik dio posla MUP-a odnosi se na ispunjavanju kriterija ulaska u **Schengenski prostor** – jedinstveni europski prostor bez granica, što je strateški nacionalni cilj. Želimo doseći tehničku spremnost za ulazak u jedinstveni europski prostor tijekom 2018., kako bismo u Schengen ušli još u mandatu sadašnje Europske komisije, 2019. Od lipnja smo spojeni na Schengenski Informacijski Sustav (SIS) preko kojeg se automatski dobivaju podatci o svakoj osobi, vozilu ili osobnoj ispravi.

6. Vanjskopolitički i europski poslovi

Na kraju ovog govora želio bih se osvrnuti i na naše aktivnosti na području vanjskih i europskih poslova.

Dvadesetpeti obljetnica međunarodnog priznanja

Predvođena državničkom politikom prvog hrvatskog predsjednika dr. Franje Tuđmana, Hrvatska je 1992. godine **međunarodno priznata** i postala je **članica Ujedinjenih naroda**. Obilježavajući 25. obljetnicu tih povijesnih dana prisjetili smo se i **teških okolnosti nametnutog rata** u kojima smo to ostvarili. Ponosni smo na činjenicu da danas aktivno pridonosimo međunarodnoj sigurnosti, dok smo prije samo dvadesetak godina bili primateljica međunarodne pomoći, na što sam se podsjetio i u svom govoru u **Općoj skupštini UN-a** u rujnu.

Europski poslovi

Dio smo najrazvijenije globalne zajednice države – Europske unije, čije mogućnosti nastojimo što bolje iskoristiti. Sudjelujemo u kreiranju europskih politika i raspravi o budućnosti Europe. Radi više razine uključenosti u europske poslove, uspostavili smo praksu **redovnog izvješćivanja** nakon sjednica Europskog vijeća. Posebnu čast i profesionalni izazov za Hrvatsku predstavljaju pripreme za prvo **hrvatsko predsjedanje Europskom unijom** u prvoj polovici 2020. Ostajemo jedni od glavnih zagovornika nastavka politike proširenja Europske unije, osobito na države jugoistočne Europe.

Bosna i Hercegovina i Srbija

Veliku pozornost Hrvatska posvećuje suradnji sa susjednom Bosnom i Hercegovinom, s kojom nas vežu **posebne veze**. Europska budućnost te zemlje naš je **vanjskopolitički prioritet**. Kao supotpisnik Daytonskog sporazuma, za nas je izuzetno važno osigurati jednakopravnost triju konstitutivnih naroda – Hrvata, Srba i Bošnjaka, što mora biti zajamčeno i u izbornom zakonodavstvu. Nakon sedam godina organizirali smo uspješnu **zajedničku sjednicu Vlade i Vijeća ministara BiH** u Sarajevu.

U odnosima sa Srbijom imamo **otvorena pitanja iz vremena osamostaljenja te agresije** na Hrvatsku, što uključuje pitanje nestalih, kulturnih dobara i regionalne jurisdikcije srbijanskog zakona. Ne prihvaćamo krivotvorenje povijesne istine. Kao što sam rekao na obilježavanju Dana pobjede u Kninu, **Hrvatska ne da na Domovinski rat jednako kao što hrvatski branitelji nisu dali na Hrvatsku 1990-ih**.

Granično pitanje sa Slovenijom

Suočili smo se i s pitanjem koje našu državu prati od osamostaljenja – neriješenom granicom sa Slovenijom. Hrvatsku odluka Arbitražnog suda **ne obvezuje i nećemo je primijeniti**, a temelj takvog stava je konsenzualna odluka Hrvatskog sabora iz srpnja 2015. da – u skladu s Bečkom konvencijom o pravu međunarodnih ugovora – pokrenemo postupak prestanka Sporazuma o arbitraži i povučemo se iz arbitražnog postupka.

To smo učinili jer je javno razotkriveno protupravno djelovanje slovenske zastupnice i jednog od sudaca. Nijedna država na svijetu ne bi dopustila da se o njezinim državnim granicama odlučuje u postupcima u kojima nije zajamčen niti **minimum neovisnosti i nepristranosti** pa se isto ne može očekivati ni od naše države koja je svoje granice obranila u Domovinskom ratu. Budući da arbitražni postupak nije uspio donijeti konačno rješenje graničnog pitanja, mi smo pozvali Sloveniju na dijalog. I ovdje iz Hrvatskog sabora **pozivam kolegu Cerara** u Zagreb. Dvije smo susjedne i prijateljske zemlje, dovoljno zrele da otvorena pitanja riješimo same.

Vladavina prava i diplomatska mreža

U međunarodnim odnosima zalažemo se za poštivanje vladavine prava. Hrvatska diplomatska i konzularna predstavništva svakodnevno pružaju **razne oblike konzularne pomoći** našim državljanima. Za veći angažman na Bliskom istoku je otvoreno novo veleposlanstvo u Kuvajtu, a u proceduri otvaranja su veleposlanstava u Koreji, Kazahstanu i Azerbajdžanu, te generalni konzulati u Livnu i Vitezu. Vratili smo pozitivnu praksu razvijenih diplomacija i organizirali **tradicionalno godišnje okupljanje** veleposlanika i generalnih konzula.

7. Zaključak

U jednoj od najizazovnije godina od završetka Domovinskog rata svojim aktivnostima trudimo se vratiti povjerenje u institucije, politiku i Vladu. Djelujemo odgovorno i zakonito.

Pristup koji imamo od prvog dana stavlja **u središte politike svakog hrvatskog građanina**, pri čemu posebno brinemo o najranjivijim društvenim skupinama. Uvjeren sam da su mnogi naši potezi pozitivno utjecali na hrvatsko gospodarstvo i društvo. Naglasit ću samo neke od najvažnijih.

- (1) Spriječili smo **krah koncerna Agrokor**, u čijim uzrocima nismo sudjelovali, ali čije bi posljedice bile katastrofalne za njegove radnike, dobavljače te cjelokupni gospodarski i financijski sustav.
- (2) Našim mjerama potičemo **gospodarski rast, povećanje zaposlenosti, izvoza i industrijske proizvodnje**. Smanjili smo poreze.
- (3) **Sustavno i temeljito smo pristupili temama** poput demografske obnove, suočavanja s prošlošću, obrazovne reforme, digitalizacije, hrvatskim braniteljima.
- (4) Razvili smo **novi koncept nacionalne sigurnosti** i započeli modernizaciju Oružanih snaga.
- (5) Intenzivno radimo na **ulasku Hrvatske u Schengen i preuzimanju eura kao službene valute**.

(6) U europskom kontekstu, Hrvatska je **prepoznatljiva članica koja želi biti dio prvog kruga europskih integracija**, štiteći nacionalne interese.

Sve to pokazuje da se ne bojimo povlačiti **odlučne poteze** kada su oni potrebni. Izazovi s kojima se suvremeno hrvatsko društvo suočava ne rješavaju se preko noći, pa ni u jednoj godini mandata.

Međutim, u prvoj godini Vlada je **ostvarila velik dio svog Programa** kojim se poboljšava život hrvatskih građana te našeg društva u cjelini.

Nastavljamo raditi na ostvarenju naših temeljnih ciljeva – političkoj stabilnost, pravnoj sigurnosti, gospodarskom rastu i solidarnosti.

Hvala.